
To bøker om væskebehandling

BOKOVERSIKT

Dette er en liten bok både i sider og størrelse, beregnet på å være lett tilgjengelig i en klinisk situasjon. Boken er først og fremst skrevet med den medisinske student i tankene.

Boken er oversiktlig inndelt i 12 kapitler og med et godt stikkordregister. Kapitlene tar for seg de vanligste væske- og elektrolyttforstyrrelser slik som hypo- og hypervolemi samt forstyrrelser knyttet til de vanligste elektrolyttene. Det finnes et kapittel om pasienter med hjerte- og nyresvikt. Dette er kanskje det mest nyttige dersom boken skal brukes i aktuelle kliniske situasjoner av relativt uerfarne leger. Videre finnes små kapitler om syre-base-forstyrrelser, blodkomponentterapi og venøs tilgang. Det hele avsluttes med en mikroskopisk beskrivelse av parenteral ernæring.

Boken imponerer meg ikke særlig. Den blir for overfladisk og de siste fire kapitler (som riktignok er på siden av bokens hovedtema) behandles veldig overfladisk. Spesielt er dette synd når det gjelder syre-base-forstyrrelser som i mange kliniske sammenhenger er nær knyttet til væske- og elektrolyttforstyrrelser. Kapitlet om ernæring virker malplassert og bør enten utvides eller tas helt bort.

De faktiske råd og opplysninger samsvarer stort sett med norsk praksis, bortsett fra at forfatterne konsekvent foretrekker å bruke isoton NaCl i kliniske sammenhenger hvor vi foretrekker en balansert elektrolyttoppløsning som f.eks. Ringers oppløsning. Det hadde også vært en fordel om det lille avsnittet om syntetiske og naturlig kolloider på side 80 hadde inneholdt en diskusjon om fordeler og ulemper ved slik behandling med tanke på pasientutfall (jf. siste års metaanalyser om kolloider og albumin). Heller ikke anbefalingene om optimal hemoglobin hos akutt syke synes å være oppdatert.

Som hovedkonklusjon synes jeg boken er for "tynn" og det faktum at det finnes bedre alternativer, bl.a. *Rationel væske-, elektrolytbehandling og ernæring* (1), gjør at jeg ikke primært kan anbefale denne boken.

HansFlaatten

Anestesi- og intensivavdeling

Haukeland Sykehus

LITTERATUR

1. Engquist A. Rationel væske-, elektrolytbehandling og ernæring. København: Munksgaard, 1993.

Publisert: 20. februar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. februar 2026.